Η μεταμόσχευση αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων (ΜΑΑΚ) σε παιδιατρικούς ασθενείς με Βαριά Απλαστική Αναιμία (ΒΑΑ): εικοσαετής εμπειρία της Παιδιατρικής Μονάδας

Γ.Σταυρουλάκη, Α.Παϊσίου, Κ.Καίσαρη, Μ.Λέτσιου, Μ.Κασταμούλας, Α.Κομιτοπούλου, Χ.Οικονομοπούλου, Θ.Γακόπουλος, Ε.- Δ.Ιωαννίδου, Σ.Χάντε, Ι.Γραφάκος, Γ.Βεσσαλάς, Σ.Γραφάκος, Β.Κίτρα, Ι.Περιστέρη, Ε.Γουσέτης,

Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη - Ελπίδα», Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»

Σκοπός: Εκτιμήθηκε η εμπειρία της Μονάδας μας στην ΜΑΑΚ – αλλογενής και αυτόλογη - σε παιδιά με ΒΑΑ την τελευταία εικοσαετία.

Ασθενείς: Συνολικά από τον Οκτώβριο του 2005 έως και τον Σεπτέμβριο του 2026 μεταμοσχεύτηκαν 36 ασθενείς με ΒΑΑ (15 κορίτσια), με διάμεση ηλικία 7,8 έτη (εύρος 1,4–16,4). Σε 8 είχε προηγηθεί ιογενής λοίμωξη (EBV, HHV6, parvovirus, ΗπατίτιδαC και H1N2) και σε 2 εμβολιασμός προ τριμήνου. Σε 16 είχαν λάβει ανοσοκατασταλτική θεραπεία χωρίς ανταπόκριση. Ο δότης σε 15 ασθενείς ήταν HLA–συμβατός αδερφός, σε 16 συμβατός μη-συγγενής, σε 2 απλαοταυτόσημος, ενώ 2 έλαβαν αυτόλογο-ομφαλοπλακουντιακό ο ένας μετά αποτυχία ανοσοκαταστολής. Το μόσχευμα ήταν: μυελικό σε 25 ασθενείς, αιματικό σε 7 και ομφαλοπλακουντιακό σε 2. Το σχήμα προετοιμασίας περιελάμβανε: Cyclophosphamide+ATG σε 18 και Cyclophosphamide+ Fludarabin+ATG σε 14 , ανάλογα με το είδος του δότη, ενώ τέσσερις ασθενείς έλαβαν ολοσωματική ακτινοβολία (200Gy)+Cy+Flu+ATG.

Αποτελέσματα: Εγκατάσταση του μοσχεύματος επιτεύχθηκε σε 30/36 ασθενείς, με διάμεσο χρόνο : των πολυμορφοπυρήνων(>500/μl) την +19 και των αιμοπεταλίων(>20.000/ μl) την +18 ημέρα. Οξεία GVHD με διάμεσο χρόνο 26 ημέρες παρουσίασαν 8 που είχαν λάβει μόσχευμα από μη-συγγενή, μόνο 2 βαθμού IV και χρόνια 3 ασθενείς. Ανοσολογική ανάκαμψη επιτεύχθηκε σε 30 ασθενείς. Σε 2η αλλογενή ΜΑΑΚ υποβλήθηκαν 5 και σε 3η 2 ασθενείς. Με διάμεσο χρόνο παρακολούθησης 96,3 μήνες (εύρος 30,23 – 255,40 μήνες) εν ζωή με αιμοποίηση δότη βρίσκονται 26 ασθενείς (8/16 με μη συγγενή δότη). Συνολικά κατέληξαν 9 παιδιά. Σε 2 από αυτά η αιτία θανάτου ήταν φαρμακευτική τοξικότητα, σε 5 λοίμωξη και σε 2 ανθεκτική οξεία GvHD.

Συμπέρασμα: Η αλλογενής μεταμόσχευση με δότη συμβατό αδελφό έχει πολύ καλά αποτελέσματα σε ασθενείς με ΒΑΑ. Σε ασθενείς που δεν έχουν συμβατό αδελφό πρέπει να αποφεύγονται περισσότεροι του ενός κύκλοι ανοσοκαταστολής και να οδηγούνται στη μεταμόσχευση σύντομα. Στην ΒΑΑ έχει θέση και η χρήση αυτόλογου ομφαλοπλακουντιακού μοσχεύματος.